

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tuba Tragica, Seu Historiæ Horroris Plenæ Dominicis Per
Annum Concionatorio ritu aptatæ, Quibus ad oculum
ostenditur, quàm acribus pœnis flagitia proscindat
scelerum Ultor Deus**

Selhamer, Christoph

Norinbergæ, Anno Gratiaë M.DC.XCIX.

Concio XLIX. Dom. XXIV. post Pent. Judicium inauditum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52721](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52721)

CONCIO XLIX.
DOMINICA XXIV. POST
PENTEC.

Videbant Filium hominis venientem in nubibus cœli cum virtute multa, & majestate. Matth. 24.

Judicium inauditum.

Oto omni tempore Ecclesiastico è pulpito tam horridum Evangelium non proclamatur, quàm hac ipsa ultimâ post Pent. Dominicâ AA. & sequenti seu primâ Dom. Adventus. Metiri tamen si velis utriusque Evangelii horrorem, præsentis Evangelii horror multis gradibus horrori præponderabit, quem suo in Evangelio prima Adventûs Dominica repræsentat. In hodierno nihil audias, quàm *abominationem desolationis generis humani*. In hodierno horrifonum *væ* resonat: *væ pregnantibus & nutrientibus in illis diebus!* annuntiatur inaudita tribulatio: *erit tunc tribulatio magna, qualis non fuit ab initio mundi, neque fiet*, prædicitur luctus universalis: *tunc plangent omnes tribus terra*. Hic nil videas, nil audias, quàm cœli terræque ruinam, fulgura, tonitrua & quasi totam orbis machinam casui proximam. *Sicut fulgur exit ab oriente &c. sol obscurabitur, luna non dabit lumen suum, stelle cadent de cœlo*. Venti quatuor à plagis in interitum mundi conspirant. Nihil ex omni parte auditur, quàm *fuga, fuga*, quàm *abominatio & desolatio*, quàm *tribulatio & dierum breviatio*, quàm *signa & prodigia, tube* atque tragici clangores. At quid volunt sibi hæc prodigia? in procinctu est filius hominis totum orbem judicaturus. Universale judicium pro foribus est, quod ipse Christus expediet. Hoc judicium ita horribile est, ut ipsa etiam elementa contremiscant. Cæpsit olim Aristoteles, nihil horribilius

P p p

ribilius

ribilius esse morte: *terribilium omnium terribilissimum mor-
est*; sed graviter erravit Aristoteles. Nemo nostrum horridam
mortem timeret, nisi mortem iudicium exciperet. Hic autem
tritum illud Caroli Cæsaris omnium aures pullat, *plus ultra*,
prout hoc ipsum Prima Dom. Adventus Tub. Symbol. fuffus
exenterabo, *plus ultra* æternitas introspectatur. De hoc nihil
scivit Aristoteles, quod nobis hodie ita tragicè proponit Evan-
gelista. Habuisset rerum harum notitiam Aristoteles, nobiscum
sensisset, *terribilium omnium terribilissimum esse non mortem*
sed *iudicium*, quod mortem sequitur immediatè & hodie in E-
vangelio describitur. Ad hujus iudicii nudam commemora-
tionem tremebant etiam Sancti, qui tamen ad mortem con-
tremiscere visi non sunt. Rogâsses olim S. Agathonem (1)

(1) in vit.
Pl.

cur tantos metus animò conciperet? cur tot gemitus imis
præcordiis educeret? non ille mortem allegâsses, sed iudicium:
alia sunt iudicia Dei, alia hominum. Idem S. Arsenius cogi-
tavit, qui hac una ex causâ toti aulæ valedixit, ut se ritè ad
hoc iudicium præpararet. S. Patri Hieronymo nec esus sapor
nec potus, imò nec somnus, quia semper tubam intonantem
venite ad iudicium audire videbatur. Si sola iudicii memoria

A.
Horrido
Evangelio
horrida
tragedia
responde-
at.

Sanctos etiam Viros tantis horroribus opplevit, majores utique
peccaminosi homines concipiant. Hoc ergò iudicio Divino,
quod hodie prima Veritas describit, redditur ita horribile præ-
sens Evangelium, ut totò annò horribilius Evangelium in Ec-
clesia non recitetur quàm hodiernum.

Huic itaque terribili Evangelio suam hodie terrificam tra-
gœdiam accommo, prout hanc in diem currentis anni tra-
gica extendi. Horroris plenum est præsens Evangelion, ut mil-
lum cum eo valeat comparari; sit ergò pariter horroris plena
tragedia huic ultimæ Dominicæ decreta, ut cum ea nulla pos-
sit conferri. Non credo ego aliquid terribilius accidisse, dum
vastæ stat machina mundi, quàm modò recensere statuerim. De
facti veritate nemo dubitet, quia illius vestigia tot seculis re-
stant integra. Tragediam hanc studiosè conscripsit Joan. (2)
Trithemius Abbas Spanhaimensis Vir doctissimus, & ut credi-
tur, largis scientiis è cœlo instructus. Adiit Ordinem S. Benedicti
in quo post exactam professionem octavo mense annum vix 21
egressus

(2) J.
Trith. in
Chron.
Hirsaaug.

egressus privilegiatus Abbas creatus est, à Paulo 3. Summo Pontifice, quà Pontificius Legatus ad S. Trident. Synodum missus Pater. Eandem libris suis interuerunt (3) Fulgosus, Joannes (4) Nauclerus. Petrus (5) Canisius. Martinus (6) Delrio. & (7) Beierlink. Historia quidem tangit immediatè Personam Ecclesiasticam, & quidem Episcopum; hic tamen omnes ac singuli sat abundè reperient, quod discant. Accidit An. Christi 985. in Saxonia tunc adhuc purè Catholica.

Magdeburgi Saxonix Metropoli puer erat, cui nomen Udo, humili genere prognatus & plumbel intellectus; totis tamen viribus litteras prelabat puer, opibus & ingenio pauper. Omnem quidem lapidem movit, ut proficeret, at irritò propè conatu. Multum temporis perdidit, donec victum corradere & vestitum. Ubi ingenium deest, & unà deficit industria, rectius omnibus literis nuntius remitteretur. Tales potius opificio quàm scholis aptentur, ne tota communitas tandem otiosis hominibus oppleatur. Udo autem grandi desiderio scholas adeundi ardebat, licet ingenii defectu parùm proficeret; nulli quidem industriæ pepercit & labori, vix tamen cepit biennio mediam partem, cujus totam alii passim sibi vendicabant dimidiò. Cum verò juxta commune diverbium, *labor impiger omnia vincat*, aliquid saltem post lapsum temporis hæsit memoriæ, tantò fortius, quantò fuit operosius prehensum. Serio litteras Udonem tractasse, binis ex capitibus clarescit. Primò impigrè literis & libellis insudabat, nihil unquam de solita industria remittendo. Secundò *Sedem Sapientia* prout in Lytaniis Lauretanis Deipara colitur, intemeratam Dei Matrem assiduis precibus implorabat &c. Ah durasset Udo in his optimè ceptis, & ab obsequiis Marianis nunquam deflexisset! hic unà horà plus scientiæ hausisset, quàm si annis triginta proprio Marte scientias prensasset. Experti sunt potens Virginis hujus patrocinium & opem Marianam Albertus Magnus, qui suis pro votis unico momentò omnia philosophiæ naturalis arcana comprehendit, illis iterum unico momentò in pœnam, quod tam frivolas artes expetiisset, privatus. Hermannus Contractus, qui maluit membris captus vivere, quàm vivus ac vegetus scientiis destitui à Deipara oblati, ut Platus (8) narrat. Rupertus Abbas Tuitiensis, qui una nocte

(3) Fulgos.
l. 9. Exemp.
c. 12.
(4) Naucl.
Vol. 2.
gen. 37.
(5) Canis.
l. 5. de
Deip. c. 29.
(6) Delr.
Disq. Mag.
l. 2. q. 26.
Sect. 5.
(7) Beierl.
in l. & l.
Hist.

(8) Hier.
Plat. de
bon. stat.
Rel. l. 2. c.
sic 52.

(9) Trithem. in Chron. an. 1124. B. sedes Sapientiae Deipara.

fic in eluditione S. Script. instructus est ab Augustissima Deiparente, ut hoc in negotio sibi parem avo suo non haberet, Trithemio (9) teste. Id tandem etiam Udo noster expertus et abunde, qui post suas ubertim preces tandem à Deipara veras scientiarum claves obtinuit. Ipsa Deipara se aspectabilem præbuit Udoni, eique prædixit, jam non tantum omnes scientias cœlitus hausturum, sed post aliquot annos etiam Episcopali mitra Magdeburgi coronandum; monuit unà Udonem, hædonis ne abuteretur, aliàs à Deo inusitato pœnarum genere puniendum. Sic Udo brevi tempore omnes alios ingenii felicitate multis gradibus transcendit. Qui hæctenus à singulis veluti hebes idiota palam fuit explosus, nunc omnium factus est magister. Obstupuere omnes plumbeæ indolis repentinam agilitatem, & scientiarum apparatus, quo intellectus ejus deper illustratus prodigiosè radiabat. Prodigium erat recens, quod à scientiis & artibus cœlo affusus se nullatenus infari poteretur. Idem erat doctus & divino scientiarum affluxu beatus, qui olim erat rudis idiota, pius, humilis, modestus, obsequiosus tiro, licet ipsos posset Magistros erudire. Superatis cum laude summa inferioribus scholis, academiam adiit Magdeburgensem, eratque quæ Academicus, æquè pius, diligens, precibus & Divæ Virginis juratus Cliens undique Marianus, ut olim erat, trivialibus scholis distentus; quod sanè iterum poterat prodigiis accenseri, quia hæc avo iterum iterumque contrarium experimur. Ah quot hodie à mitioribus ad severiores musas digressi Universitates petunt Angeli, inde ad propria remeant diaboli, secumque trahunt codicem vitiosum probrosus? Udo rarò exemplò pius mansit inter improbos, assidus ac diligens inter otiosos, licet studio peculiari opus non esset, ad altiores scientias ritè capiendas, quos vidit è cœlo largo copiam cornu affundi, ut passim etiam in sublimioribus tanquam arborum omnium vivax idolum coleretur, passim digito signatus à elogio Tostati proprio: *hic stupor est mundi, qui scibile deservit omne*. Tot prodigiis à Deo ac Deipara liberaliter instructus ad ipsas Academiae Cathedras imis à subfelliis emerfit, à cathedris tanquam scientiarum omnium recens portentum etiam Cathedrali Capitulo insertus; unde tandem ut vaticinium exple-

tur Marianum, ad ipsam Episcopi Sedem tanquam pietate ac scientiis illustrissimus Canonicus, tota Urbe doctrinæ pietati junctæ Nobilem mitram aggratulante Deo dante, & patrocinnante Deipara evectus, summæ per Saxoniam dignitatis apicem conscendit. Egit officium probi & providi Pastoris sat multo tempore, donec tandem duplici Spiritu superbiæ ac lasciviæ miserabiliter infessus, carni locum daret & peccaminoso tumori, paulatim precandi studium & frequens meditatio cœlestium gratiarum Udoni desipuit; paulatim jejuniis & orationibus satur liberio rem auram captavit, mensam largiorem & principem dignam instruxit, carni & abdomini famulatus; sic suum in palatium & Episcopalem aulam non tantum fastu & ambitione turgentem luciferum, sed ejus quoque individuum comitem ac fratrem germanum, luxuriantem Asmodæum accivit; hi duo brevi tempore Udonem bonis pænè omnibus gratiæ & gloriæ spoliârunt, ut quod altius ascendit, tantò profundius in lutosas sordes ipsamque barathri voraginem delaberetur. Nihil ulterius tanto tumori & pompæ, nihil grassanti luxuriæ suffecerat. Nihil ita pestilens est, quàm si duo hi dæmones Ecclesiasticam irruant personam, lucifer & Asmodæus: ille tumidæ mentis fastu electus, hic impura libidine succensus. Accedat etiam tertius, cui nomen Plutus, auri amore rabidus? funditus actum est. Non sine causâ omnibus Ecclesiastica dignitate conspicuis oclamat (10) Isaias: *mundamini, qui fertis vasa Domini!* mundamini à fastu & superbia, à gula & luxuria, à cupidia & avaritia, qui Calicem Domini toties immolatis. S. Franciscus voluit, ut earum puritas instar crystalli ubivis locorum transluceret. S. Marcus seipsum pollice suo truncabat, quia tantæ puritati diffidebat. De hoc sublimi statu bellè scripsit (11) (10) He. 52. (11) Biel. de Sacerdot.

O Sacerdos, intuerere altitudinem cœli quâ altior es! respice sublimitatem Angelorum, quibus sublimior es! solo Creatore tuo inferior es; Beatus ergo venter, qui te portavit, & ubera, qua suxisti, si tamen vixisti, ut vivere debuisti. Aliàs væ tibi & quidem æternum væ! quid autem tam sublimi Ecclesiastico, quid tanti nominis Presbytero, Parocho, Episcopo maximè fuerit observandum, si statui suo conformem ducere vitam constituat?

(12) S.
Hier. ep.
39. ad Ne-
pot.

(13) idem.
ep. 46. ad
Pamach.

Id maximè quod singulis ita seriò inculcatum voluit (12) S. donensis: *hospitiolum tuum vel nunquam vel rarò admittam mulierum pedes terant! ne in praxerita castitate confidas! ne Davide sanctior, nec Samsone fortior, nec Sapientior es Salomone.* Hi tamen omnes ceciderunt per feminas everfi. Qui ergò est femina? hic promptus iterum Hieronymus (13) respondet: *janua diaboli, via iniquitatis, fornax malitia; cum proximat stipula, succendit ignem, ferreas mentes libido domat.* Quantum mali una femina in paradiso crearit, idem hanc horam procreat. Adam ob Evam ejectus est paradiso, & cum ipso. Angelus rebellem ferrò flameò toto ex virtute proscripsit. Sola Eva malum momordisset, sola Eva per malo correpta fuisset; eum autem ab ea se Adam quoque duci pateretur, Adæ ac Evæ culpam hanc in horam luimus omnes. S. Agatho, de quo supra, ante obitum suum suis discipulis rogatus est, dignetur illis monumenti loco salutarem doctrinam elargiri. Quid creditis Agathonem dixisse, jam tibi proximum? audite doctrinam prodigiò plenam & admirabilem: *fratres mei, melius est videre demonem, quam mulierem comptam.* Ah simile quid cordi habuisset Udo noster, nunquam Asmodæus, lucifer aut plutus ejus poterat præcedere expugnare. Juxta Chryl. quivis Sacerdos tantò esse deberet sanctior, quàm laicus, quantò quivis homo pecude irrationali nobilior est. Hic autem crebrò pro dolor contrarium audias: *sacer in pecudem degeneravit homo!* patet id in Udone, ut taceam, qui tandem instar efrænis equi in omne scelus gradabatur, Dei ac Deiparæ suæq; pastoritiæ functionis totaliter oblitus. Non potuit ultrà multiplex scelus Deus dissimulare. Aberrant magnò numero, qui sui Muneris Episcopum admonerent, sed & hic locum habuit illud (14) Prophetæ: *quis servus est nisi ad quem nuntios misi?* Deus ipse sic monuit peccantes, ut moneri volunt leges Canonicæ, ternis vicibus, missa è celo tremenda voce hac, quæ utique animum debuit expugnare: *Cessa de ludo, quia lusisti satis* Udo! Sicut verò ipsi Regulares & Ecclesiastici Monitores suis cum monitis nihil proferunt, ita suum quoque triplex monitum vidit incassum ab ipso sancto pio Numen, Ad abundantiam novum arietem expugnante.

(14) Isa. 42.

Udonis pectori Deipara admovit; hæc iterum se visendam exhibuit, exprobravit & multiplex scelus, & larga promissa cælo facta, eum inde ad seriam poenitentiam hortata, simul atroces pœnas intentabat, in eum à filio fulminandas, nisi monitis maternis locum daret. En quàm piè quàm candidè & peramanter hispidum clientem suum mater misericordiæ, gratiarum omnium thesauraria excepit? quamdiu hoc scandalosum Ecclesiæ Caput Clemens Deus sustinuit? quàm paternè ad poenitentiam invitavit? quàm benignè à peccandi pravitate abstraxit Udonem! jam hos subornavit, jam illos, qui eum saniora edocerent; jam Correctoris officio fungi debuit Rev. Capitulum; jam alteram, jam tertiam è cælo vocem detonuit iustum Numen, tandem aleam quoque suam ipsa coram spectabilis Deipara tentavit, sed irritò fructu. Callum pravitas obduxit, quem neque mite cælum dissolveret. *quid potuit ultra facere vinea huic & non fecit* (15) ter clemens Deus! *expectavit ut faceret uvas, & tulit labruscas.* Ut quid ergò terram occupat? excindatur. Hæc tandem sententia ex alto prodiit. Iustam iram in Udonem vindex scelerum Deus concepit tritum illud intonans (16) Ezechielis: *mucro, mucro, evagina te, ad occidendum, lima te, ut interficias.* Hunc mucronem in manus dare visus est Deus Sancto Martyri Mauritio Cathedralis Ecclesiæ Magdeburgensis Patrono, prout mox audietur. *Judicium durissimum his, qui præsumunt.* Sapientia intonat (17) Divina. Veritatem effati probabit Udo, in quem tandem ex alto sententiam Deus detonuit, eamque explendam Mauritio commisit. Trithemius in narratione hujus tragœdiæ his utitur (18) memorabilibus terminis: *mira dicam sed vera; quæ si Saxones taceant, saxa clamarent.* Venit adèò ineluctabile tempus Vindictæ; his tamen omnibus monitis impiè in auram difflatis, adhuc Deus trium mensium spatiò iram cohibuit, quò minùs eam in Udonem effunderet; lapsò trimestri scelerum quoque impleta fuit mensura; dictum proin (19) factumque, quòd pridem antè innuit Psalmista: *exurgat Deus & dissipentur inimici ejus!* prout eos extirpari exigit Justitia Divina. Nunc ergò veritatis tragœdia inchoatur, ad quam Sacris atque laicis ambæ aures tinniant, & pili omnes sursum exurgant.

Cum

Cum post Christum natum annus ageretur nongentesimus octogesima quintus, more suo post pulsum Angelicum Fridericus pietate illustris Canonicus Ecclesiam subit Cathedralem ibique supra chorum instar Wenceslai Bohemiae Regis in serena noctem flammeis precibus operam dedit, alia inter Deum precatus, quod alii passim & Religiosi & Clerici, Sacri & profani precabantur, dignetur Deus Episcopum suum vel tollere vel corrigere. Hæc inter jam adulta nocte grandis horror irruit Fridericum, ut totis artibus tremisceret, & causam tanti horroris investigaret; Paulò post vidit impetuosi venti afflatu subito lampas omnes per Ecclesiam extingui, referari ostia templi, per apertam Ecclesiae fores subintrare duos ephæbos ardentes tædas præferentes, subsequi verò Christum ipsum cum Deiparente & duodecim Apostolis. Christus in choro sedem auream occupabat, alteram minus splendidam & auream minorem, primam tamen proximam tenebat Mater ejus, Apostoli utraque ex parte subsessant, cum omnibus illis Sanctis, quorum sacra ossa & Corpora hac in Ecclesia, vel publico cultui profabant, vel ad hoc terris humata latitabant. Hos inter Sanctos primas habuit Mauritius Ecclesiae princeps Patronus, qui coram toto sacerrimo Confessu in medium chori progressus, coram Deo, Deipara & ceteris Curia Udonem Episcopum suum solenniter accusabat. Nullam sententiam in reum vibrare Deus, sed causam prius ad integram Matrem devoluta, inde ad Apostolos & Ecclesiae Sanctos rectam, singulorum vota & sententias collegit; qui tamen omnes unam voce clamabant: *moriatur moriatur, reus est mortis*. Sic mortis sententiam toto à Senatu fulminatus, tandem etiam à premo Iudice Christo damnationis sententiam recepit. Inde citius in chorum allatus est Udo per ephæbos cæcites; ab eis autem in renibus graviter ictus & pugno validè percussus, Hæc Sacras sacrilegè sumptas in sacrum Calicem reposuit, quem Apostolus suum in Sacrarium reportavit. Sic fato tremendo accinctus traditus est Mauritio, à quo etiam in patente choro gladio percussus est Udo. Vix caput à Cervice resectum est, tota simul evanuit. Territus hoc spectaculo Fridericus, lampadibus ultra reaccensis, ad chorum tandem resumptis animis Fridericus descendit, & ecce utrumque reperit, hostias in Sacrarium, & Episcopum

capite plexi humi fufum corpus, choro largo fanguine oppleto. Primo manè exciti ocus ad horribile fpectaculum Concanonici & Religiofi, ablatum occifi corpus extra urbem in adjacente agro tumularunt. Ait Fulgolus, locum illum, ubi letalem ictum accepit Udo, clatrò effe concludum, nunquam apertum, nifi cum recens electo Epifcopo, & in chorom deducto palàm monftraretur. Qui fcire gefit, quid actum fit Udoni altero in orbe, audiat paucis, quid hanc in rem Correlius (20) producat. AS. Mauritio demeflo capite, mox vifio vanuit, & corpore in Ecclefia relicto, animam in tartara dæmones rapuerunt, eamq; ludibundi (uo principi lucifero præfentârunt, qui mox affurgens, eamq; verbis dolofis amieè falutans, benè inquit veneritis princeps inclyte, fautor & dilatator regni noftri! hem parati fumus tibi pro meritis tuis redere talionem. Fatigatus erit dilectus nofter prolixo ex itinere, eum ergò quantocius cibus reficite; illo autem renuente & caput avertente, crudeles miniftri ejus bufones & serpentes ingefferrunt, & fuphureum liquorem ori ejus infuderunt. Suspirante adhæc Udone, præcepit Satan, ut ad balneum ducatur & post horam reducatur: Et ecce non procul erat puteus cooperculum habens; quò ablatò vorax flamma erupit, quæ aquam juxta manantem, & adfita saxa velut ftipulam abfumpfit; in hunc puteum infelicem ejus animam præcipitârunt, quæ cum in modum candentis ferri tota ignefceret, & fic ignita lucifero offerretur, fubrifiit Lucifer dixitq; nunquid fua ve balneum princeps habuiffi. Obmutuit hucusque Udo, nunc autem ore in blasphemias refoluto, cepit Deum & luciferum execrari: maledictus Satan, tu & omnis familia tua, & totum imperium tuum! maledictus Deus, qui me creavit! maledicta terra, quæ me portavit! maledicti parentes, qui me genuerunt! maledicta omnis creatura in cœlo & in terra! Tunc omnes dæmones unà cum principe fuo ceperunt manibus plaudere & clamare: verè dignus eft ifte manere nobifcum, quia tam bellè fcit officium noftrum. Mittatur ergò nunc ad principem damnatorum fcholam, ut videat, audiat, fentiat, & amplius difcat, indeq; non exeat in fecula feculorum. His dictis unà omnes in damnatam hanc creaturam irruerunt, eamq; tam impetuoſè in tartarum illud barathrum jactando immerferunt, ac fi cœlum & terra & omnes mundi hujus montes colliderentur. Hæc Cornelius l. c.

(20) Cornelius in Ecclesi. c. 12. sub finem.

C.
Docu-
men-
ta hinc
educta.

Hic habent AA. ultimam anni hujus in Dominicas tragœdiam, quâ omnes alias hætenus recensitas concludo. Constat ex illis ni fallor sole lucidius, quàm acribus pœnis duris peccatores hic & ibi justus Judex proscindat. Passim id quod *ultimum* est, etiam quâ *optimum* extollitur. Non adstruunt hunc terminum præsentis tragœdiæ; id tamen certum est, hanc ultimam tragœdiam omnium esse terribilissimam, quæ productæ sunt hõc annõ. Ex ea tamen sequentia domum nostram documenta.

Primò, qui literis vacant, vident hinc, quo fonte omnium promptissimè artes hauriantur & scientiæ, nempe Mariano. Quamdiu Udonem sequuntur studiosum seu immissum Stoicis intentum, undique Marianum, à nullo permissum, à nullo seductum, Dei semper ac Deiparæ obsequiis dictum, candido calculo apud Superos nomen eorum fertur. Descendant verò à ceptis suis, Deo ac Superis refractariis & in omnem audaciam projecti, vident, quas pœnas rebellibus & improbis justus Deus decernat.

Secundò, Parentes & ludimagistri vident, quâ industria & sedulitate semper urgeri debeat in filiis & discipulis constantis pietas, constantis Dei timor, & innocuæ conscientiæ constantis cura, ne à bono deficiant adulti.

Tertiò, sacra dignitate conspicui & pastorali animarum curâ gravati, vident hinc, quàm tragicum finem sortiantur, à sui muneris immemores, plus carni, mundo, & pluro, plus propriæ cuticulæ, gulæ, luxuriæ, superbiæ, avaritiæ serviant, quàm Deo & animabus, pretioso Dominici sanguinis lytro redemptis. *Quid prodest homini, si mundum universum lucretur, animam verò suam detrimentum patiatur?* (21) quid verò lucri refecti, qui plures alias quoque animas pravò exemplo aut quocumque scandalò in orbem præcipitavit. Ah melius foret tali animarum pastori si subulcum egisset.

(21) Matt.
16.

Quartò, Principes & terrarum Summates vident hinc nullius personam à Deo respici, pro meritis hos æquè ac alios castigari, imò gravius magnos præ minimis juxta illud (22) *potentes potenter tormenta patientur.*

Quintò peccatores vident hinc loci, quàm paternè suscipiuntur.

moneat, & moneri curet Deus, ut pœnitentiam maturè apprehendant, monet per Sacros Præcones, per Confessarios, per viros religiosos, per viròs seculares, per Angelos tutelares, per Sanctos Cœlites, per aliorum tragicos casus, per Deiparam, per seipsum. Væ illi, qui tot monita pessumdat!

Sextò, omnes ac singuli vident, quo in pretio haberi debeat Deipara & SS. Cœlites, quos hac in tragœdia pro ferenda in Udonem sententia honoris ergò DEUS ipse visus est consulere, non quòd opus haberet consiliò alienò, sed ut Matris ac Cœlitum solennem cultum firmaret. Et credo ego, si vel unus ex SS. fuisset, qui pro salute Udoni proroganda rogasset, DEUM his precibus locum fuisse daturum. Cur ergò non colamus, quos DEUS palam coluit?

Tandem coronidis locò Deum precor, sicut precatus est (23) ^{(23) Psal.} David: *confige timore tuo carnes meas, à iudiciis enim tuis timui.* Fac, ut his ex tragœdiis omnes ac singuli saluberrimum horrorem concipiant, & votum, omne id, quod peccaminosum est, serìò evitandi, imò citius moriendi, quàm per ipsos Deus unis tantùm vicibus graviter offendatur; omnia porrò Dei iudicia in nos decreta, per candidam cordis emundationem, per seriam male partarum restitutionem, per integerrimam cum DEO in vivis factam reonciliationem feliciter prævertendi, & avertendi.
Amen.

